

Reportaža

Podelitev nagrad Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2012

V četrtek, 4. oktobra, je bila v Grand Hotelu Union slovesna podelitev nagrad Republike Slovenije na področju šolstva za leto 2012. Slavnostni govornik na prireditvi je bil dr. Jože Trontelj, predsednik SAZU. Zbrane je nagovoril tudi minister dr. Turk, ki je v nagovoru med drugim dejal, da vsa zgodovina človeštva temelji na znanju: "Iz generacije v generacijo je količina znanja večja, kajti znanje, ki je pridobljeno, ostane; to je vrednota, ki je čas ne izbriše, ki se prenaša iz roda v rod." Poudaril je, da so časi za znanje lahko boljši ali slabši, znanje pa raste in se širi, ker so za njim ljudje, ki živijo v ljubezni do modrosti. Zaradi ljubezni do modrosti, zaradi veselja do prenašanja znanja drugim in zaradi ljubezni do otrok in mladine, ki po znanju hlepijo, so izobraževanje, znanost in kultura žilavi, uporni in neuničljivi. "Kar pa ne pomeni, da ni upravičena njihova prizadetost, če država pri njih varčuje bolj kot drugje. To velja tudi za državni proračun." Ob tem je dodal, da znanje oblikuje ljudi in oblikuje družbo, nadgrajuje njeno odprtost, uspešnost in učinkovitost. "Brez dobrih učiteljev pa ni dobrega znanja. To splošno načelo seveda velja tudi za Slovenijo, znanje jo dviga nad poprečje, za znanjem pa vedno stojijo dobri učitelji", je še dejal minister dr. Turk. Sledi seznam letošnjih nagrajencev ter obrazložitve nagrad.

Jožica Pantar, nagrada za življenjsko delo na področju predšolske vzgoje

Jožica Pantar, diplomirana vzgojiteljica svetnica in dolgoletna ravnateljica Vrta Šentvid, je z znanjem, inovativnostjo in predanostjo stroki posegla v vse sfere svojega delovnega okolja ter je prepoznavna tudi

v širši strokovni javnosti. S svojim delom je prispevala k prepoznavnosti vrtcev in predšolske dejavnosti v Sloveniji in zunaj države. Stalno je vključena v različna izobraževanja in projekte Šole za ravnatelje, pristojnega ministrstva, Zavoda RS za šolstvo, Pedagoške fakultete v Ljubljani ter drugih institucij doma in v tujini. Nenehno sledi stroki, skrbi za njen razvoj, z veliko strokovnosti in občutljivosti uvaja novosti in spremembe v prakso, pri tem pa svoje znanje in navdušenost prenaša na zaposlene. Z delovno gorečnostjo in neminljivim pedagoškim žarom že 27 let uspešno spodbuja zaposlene k vseživljenjskemu učenju, strokovni rasti in samostojnosti ter k odgovornosti, ki jo taka samostojnost prinaša, tako pa skrbi za kakovosten razvoj predšolske vzgoje in za dobro otrok v najširšem pomenu. Z vključitvijo v mednarodne projekte je prispevala h kakovostnemu vseživljenjskemu učenju zaposlenih. Leta 2009 je bila lokalna organizatorica mednarodne konference The Learning Teacher Network v Ljubljani, vsa leta pa je tudi vodja tega projekta za vrtec, ki ga vodi. S svojim strokovnim delom, profesionalnostjo in bogatimi izkušnjami je odličan zgled in mentorica bodočim ravnateljem. Jožica Pantar je s svojim delom zagotovo pomembno zaznamovala predšolsko vzgojo. Posebne zasluge ima za raziskovalno delo na tem področju in za razvoj kakovostne pedagoške prakse v slovenskih vrtcih.

Mag. Magdalena Bobek, nagrada za izjemne dosežke na področju osnovnega šolstva

Mag. Magdalena Bobek je poleg poučevanja angleščine in francoščine vključena v številne izobraževalne dejavnosti in projekte na mednarodnem področju: Bridges (1999–2002), Eurofolk (2003–2006), ki je bil leta 2007 nagrajen z evropsko listino za kakovost Avstrijske državne agencije in Cmepiusovim zlatim jabolkom, Colour my World (2007–2009) in Time Travellers (2010–2012). Od leta 2000 je opravljala dela in naloge koordinatorke za mednarodno sodelovanje, bila multiplikatorica Zavoda RS za šolstvo za mednarodno sodelovanje ter vodila seminarje za učitelje in sedemletni projekt

Pomladni dan v Evropi. Bila je tudi organizatorica vsakoletnega srečanja mladih v Državnem zboru Republike Slovenije kot osrednjega dogodka tega projekta. Kot pedagoška svetovalka je na srečanjih pedagoških svetovalcev v Bruslju sooblikovala projektne dejavnosti za vso Evropo. Vedno si je prizadevala izboljšati kakovost poučevanja tujega jezika tudi kot koordinatorica doslej že sedmih projektov tesnega medinstitucionalnega e-sodelovanja, od katerih je bil The Round Table nagrajen s certifikatom italijanskega ministrstva za šolstvo kot eden najboljših projektov v Evropi. Pod njenim vodstvom je bila OŠ Pivka prva slovenska šola na Comeniusovem tednu v Bruslju, dejavno pa sodelujejo tudi z več kakor dvajsetimi šolami iz vse Evrope, z gansko šolo v Larabangi in slovensko šolo v Torontu. Mag. Magdalena Bobek je strokovno povezala dogajanje v slovenskem izobraževalnem prostoru s tistim v tujini in tako prispevala k izjemni kakovosti učnega procesa.

Marija Zupan, nagrada za izjemne dosežke na področju osnovnega šolstva

Učiteljica glasbene vzgoje Marija Zupan je svoje strokovno delo z veliko predanostjo glasbi usmerila v razvoj zborovskega petja. S svojim znanjem je oblikovala visoka kakovostna in estetska merila za otroške in mladinske zборе ter jih popeljala k številnim uspehom. Mlade zna navdušiti za petje s posebno toplino, svežino in glasbeno izraznostjo. Z izdelanim didaktičnim prijemom daje priložnost vsem pevcem, da razvijajo svoj posluš in estetski občutek. Popeljala jih je tudi na mnoga mednarodna in državna pevska tekmovanja in revije ter na njih prejela številna zlata in srebrna priznanja. Predanost delu se izraža v njeni ustvarjalnosti, saj želi pri mladih razviti veselje do glasbe ne glede na njihovo naderjenost na tem področju. Petje v zboru ni privilegij le tistih z dobrim poslušom,

temveč vseh, ki imajo radi glasbo. V zborih z različnim programom zahtevnosti lahko sodelujejo prav vsi otroci z ljubeznijo do glasbe in dobijo tudi priložnost za razvoj glasbenega znanja. Z mladimi pevci je Marija Zupan posnela nekaj samostojnih zgoščenk. Zraven zborov vodi različne vokalne in instrumentalne glasbene skupine, s katerimi sodeluje na številnih javnih prireditvah zunaj šolskega prostora. Pri svojem strokovnem razvoju in pedagoškem delu je zaznamovala glasbeno pedagogiko z bogatim didaktičnim gradivom. Spoštovanje do strokovnega dela se kaže tudi v njenih številnih mentorstvih študentom Akademije za glasbe in Pedagoške fakultete. Marija Zupan prejme nagrado za izjemne dosežke na področju osnovnega šolstva. S predanim in izjemnim poslušom za razvoj zborovske glasbe na številnih mladih rodovih pušča pomembno sled.

Karla Zajc Berzelak, nagrada za življenjsko delo na področju srednjega šolstva

Karla Zajc Berzelak, profesorica slovenščine in angleščine na slovenjgraški gimnaziji, je z neposrednostjo in odprtostjo ustvarila pri dijakih veliko zaupanje in z njimi v celoti uresničuje svoje pedagoško poslanstvo. Največ ustvarjalne energije in strokovnega znanja pa je vložila v deset učbeniških naslovov in dve knjigi. Posebno mesto pri pedagoškem delu zavzema njeno mentorsko delo z dijaki. Uspešno jih je pripravljala na tekmovanje iz materinščine, bila mentorica mladim raziskovalcem, vodila je različne krožke, tudi dijaško gledališko skupino, in organizirala najrazličnejše prireditve ter je vsebinski in programski vodja kulturnih večerov na gimnaziji. Njen izjemni projekt je gimnazijska knjižna zbirka E. A. Z njeno pomočjo so dijaki izdali svoje knjižne prvence in tri knjige poezije, ki so jih ustvarili študentje. Kot profesorica slovenščine odpira dijakom obzorja tudi z neklasičnimi izvedbami pouka, ki omogočajo udeležencem širok pogled. Med njene kakovostno izvedene šolske projekte spada zasnova predmeta slovenska književnost in prevodi, ki ga gimnazija razvija kot model. Nagrajenka je v 30 letih delovanja na ŠC Slovenj Gradec veliko in pomembno prispevala

h kakovosti naše vzgojno-izobraževalne prakse, k humanizaciji odnosov v šoli, k uveljavljanju pozitivnih vzgojnih vplivov in utrjevanju ugleda šole v okolju. Za svoje pedagoško delo je prejela tudi Vrunčevo nagrado, ki je najvišje priznanje za pedagoške dosežke v slovenjgraški občini.

dr. Olga Dečman Dobrnjič, nagrada za izjemne dosežke na področju dijaških domov

Dr. Olga Dečman Dobrnjič devetindvajseto leto strokovno deluje na področju dijaških domov. Bila je vzgojiteljica v dijaškem domu in 21 let ravnateljica dijaškega doma, od leta 2006 pa je zaposlena na Zavodu RS za šolstvo kot višja svetovalka za to področje. Kot ravnateljica je v vzgojno delo uvedla model alternativnih vzgojnih ukrepov, model inkluzije in integracije ter veljavni model vzgojnega delovanja v dijaških domovih in v celotni vertikali slovenskega izobraževanja. Pri svojem delu profesionalno skrbi za strokovni napredek in poklicno rast strokovnih delavcev dijaških domov. Svoje ideje vključuje v prakso vzgojnega dela. Zelo velik je njen vpliv na uvajanje in razvoj sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije v dijaške domove. Napisala je več znanstvenih in strokovnih člankov, recenzij, znanstvenih monografij in e-učbenikov. Od leta 2002 je glavna urednica znanstveno-strokovne revije Iskanja ter je sourednica zbornikov Naših 40 domijad in Monografija dijaških domov Slovenije. Njena odlika je, da ima do razvoja dijaških domov odgovoren in strokoven pristop, sledi inovativnim trendom iz okolja ter jih kritično in smiselno uvaja na področje svojega delovanja. Pedagoško poslanstvo uresničuje s srcem in pomaga tistim, ki želijo slediti razvoju domske pedagogike. Njena dela izkazujejo, da je strokovno in znanstveno zelo dejavna v prizadevanju za razvoj in prepoznavnost dijaških domov in domske pedagogike kot stroke.

dr. Miran Hladnik, nagrada za življenjsko delo na področju visokega šolstva

Dr. Miran Hladnik je redni profesor za slovensko književnost na Univerzi v

Ljubljani, Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. Svojo znanstveno, akademsko in pedagoško pot je začel po opravljenem magistrskem in doktorskem študiju v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Veliko časa se je študijsko in raziskovalno izpopolnjeval v tujini: na kansaški univerzi v ZDA, trikrat na Dunaju, v Göttingenu, pri tem pa pridobival novo znanje o analizi pripovedne proze z uporabo računalnika in o statistični analizi zgodbe. Na Filozofski fakulteti je močno prepoznaven njegov prispevek h kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela s študenti, pa tudi k ohranjanju slovenske literarne dediščine in uveljavljanju sodobnih znanstvenih metod. Kot prepoznaven in ugleden znanstvenik je imel številna predavanja v tujini, npr. na Dunaju, v Bernu, Bratislavi, Gradcu, Katovicah, Krakovu, New Orleansu, Pittsburghu, State Parku, Torontu, Varšavi. Z znanstvenoraziskovalnim in pedagoškim delom je zaznamoval številne rodove slovenistov. Napisal je več znanstvenih monografij, med njimi: Trivialna literatura (1983); Slovenska kmečka povest (1990); Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja (1990 in pet ponatisov); Slovenski zgodovinski roman (2009). Na visokošolsko izobraževanje je pomembno vplival z razvojem elektronskih medijev in njihovo uveljavitvijo v študijskem programu. Opozoriti pa moramo še na slovensko Wikipedijo (sl.wikipedia.org), ki je bila ustanovljena leta 2002 in vključuje že več kot 130.000 enciklopedičnih člankov, v prostem dostopu namenjenih širjenju znanja v slovenskem jeziku. Med letoma 1981 in 1994 je bil profesor Hladnik tehnični urednik Slavistične revije, nato član uredništva, zdaj pa je njen glavni urednik. Bil je tudi urednik fakultetnih učbenikov, predsednik Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter 21. slovenističnega simpozija z naslovom Slovenski roman.

dr. Andrej Brodnik, nagrada za izjemne dosežke na področju visokega šolstva

Dr. Andrej Brodnik je po diplomi leta 1984 in magisteriju leta 1988 na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo, ter doktoratu leta

1995 na kanadski University of Waterloo od leta 2002 sodeloval pri razvoju Univerze na Primorskem, najprej kot visokošolski učitelj in prodekan na Pedagoški fakulteti, nato od leta 2003 kot prorektor za študijske zadeve na tej univerzi in od leta 2007 do 2010 kot direktor Primorskega inštituta za naravoslovne in tehnične vede. Njegovo pedagoško in raziskovalno delo je osredotočeno na računalništvo in informatiko na Univerzi na Primorskem. Ob strokovnem delu pri razvoju novih študijskih programov in pri vodenju raziskovalnega inštituta je dr. Brodnik ostal izjemen pedagog, kar potrjujejo najboljše ocene študentov. Neizbrisljivi pečat pa je dal slovenski sekciji Združenja ACM in pedagoškemu delu z mladimi. Bil je eden najvztrajnejših sodelavcev pri preoblikovanju tekmovanja iz znanja računalništva in informatike v večdnevni dogodek. Vzporedno s tem mu je v okviru Zveze za tehnično kulturo Slovenije uspelo pripraviti poletno šolo računalništva in informatike. Dr. Andrej Brodnik uspešno izpolnjuje zadano nalogo, da bi se na vseh osnovnih in srednjih šolah poučevala računalništvo in informatika kot znanstvena disciplina. Dejavno sodelovanje z osnovnošolskimi in srednješolskimi učitelji ter popularizacija računalništva in informatike med mladimi mu zagotovo zelo uspevata. Tu pa se lahko čutijo izjemni dosežki vsestranskega dr. Brodnika.

Igor Dekleva, nagrada za življenjsko delo na področju visokega šolstva

Pianist, pedagog in skladatelj Igor Dekleva je svojo pedagoško pot začel na Glasbeni šoli Franca Šturma v Ljubljani leta 1954 kot učitelj klavirja. V petih letih delovanja na tej šoli je razvil izvirno in inovativno metodo poučevanja klavirja s skladanjem vaj, skladbic in priredb slovenskih ljudskih pesmi, iz česar je nastal prvi slovenski klavirski učbenik Dober dan, ciciban. Igor Dekleva je delo z izvirno klavirsko metodo nadaljeval z izdajo številnih klavirskih učbenikov (Ciciban igra, Mali pianist, Sonatine in variacije, Klavirske risanice in še mnoge druge zbirke). Od leta 1967 je bil zaposlen na Akademiji za glasbo v Ljubljani, in sicer kot profesor

klavirja, leta 1985 pa je ustanovil in vodil razred za klavirski duo, ki je bil takrat prvi tako specializiran predmet na evropskih glasbenih akademijah. Leta 1998 je bil izvoljen za rednega profesorja. Njegovi študenti so se v sestavi klavirskega dua udeleževali najrazličnejših tekmovanj in dosegali številne prve nagrade ter se redno predstavljali na koncertnih odrih doma in v tujini. Kot pianist je nastopil na več kakor 1600 koncertih po vsem svetu. Mnoge med njimi je namenil mladini s komentiranimi sporedi klasične glasbe, med katerimi je treba posebej omeniti koncerte »Po belih in črnih tipkah – Igor Dekleva s prijatelji«. Širšemu občinstvu pa sta znani obsežni in odmevni TV-seriji »Po belih in črnih tipkah – Svetovna klavirska glasba in Slovenska klavirska glasba«.

Andragoški zavod Maribor, nagrada za življenjsko delo na področju izobraževanja odraslih

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza že 90 let izjemno uspešno opravlja svoje poslanstvo vseživljenjskega izobraževanja in svetovanja. Zavod je zrasel, se razvijal in še raste na podlagi izobraževalnih potreb v svojem okolju. Če je leta 1922 ustanovljeno Ljudsko vseučilišče organiziralo predvsem predavanja za slovenske izobražence, se je Ljudska univerza po 2. svetovni vojni množično usmerila v širjenje znanja med vsemi sloji prebivalstva. Odločilno vlogo je odigrala pri dvigu izobraževalne ravni mariborskega delavstva, njen prag pa je v devetih desetletjih prestopilo kar 900.000 slušateljev. Zadnjih 20 let je zavod, ob ugotavljanju potreb na trgu dela, veliko ljudi izobrazil za deficitarne poklice, z izobraževanjem za prvi poklic ali prekvalifikacijami pa številnim omogočil socialno in ekonomsko vključenost, tako pa postal pomemben socialni korektiv za trg dela v svojem okolju. Andragoški zavod Maribor je danes še veliko več. Ponuja bogate izobraževalne in svetovalne storitve za številne ciljne skupine. Svoje poslanstvo opravlja s pretanjenim posluhom za najrazličnejše odrasle udeležence izobraževanja, zaposlene, brezposelne, Rome, priseljence, starejše in mlade, in to z veliko strpnosti in občutljivosti. Njegove dejavnosti potekajo tudi v

domovih upokoјencev, v zavodu za prestopanje kazni zapora in drugod. Odmevno in s številnimi nagradami potrjeno je njegovo delovanje v evropskih projektih, v andragoški praksi pa dosega nadpovprečne in tudi v javnosti prepoznane rezultate.

Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, nagrada za izjemne dosežke na področju izobraževanja odraslih

Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje, prepoznavno kot Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, je izjemno uspešno pri izobraževanju starejših. Deluje kot gibanje, ki se je začelo pod vodstvom dr. Ane Krajnc in dr. Dušane Findeisen na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je dobilo tudi svojo strokovno in znanstveno zasnovo. Utemeljilo in razvilo je delovanje univerz za tretje življenjsko obdobje v Sloveniji, katerih poslanstvo je socialno povezovanje starejših, razumevanje njihove vloge v družbi in njihovo dejavno vključevanje v življenje. Več kakor 25 let njihovega delovanja je velik prispevek k nujnemu medgeneracijskemu sodelovanju in solidarnosti, za katera je težko najti ustrezne modele. Danes deluje 45 univerz za tretje življenjsko obdobje v 43 slovenskih krajih. V Ljubljani je bilo leta 2012 vanje vključenih 4.000 udeležencev, v Sloveniji pa kar 15.000. Celotna dejavnost je le minimalno podprta z javnimi sredstvi, večino dela namreč opravijo posamezniki prostovoljno. Po podatkih Eurostata je Slovenija med evropskimi državami po udeležbi starejših v izobraževanju na visokem drugem mestu. Vse naštetu je skoraj izključna zasluga delovanja Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje. Omogoča celovito uresničevanje načela vseživljenjskega izobraževanja, ki bi mu sicer sledili zgolj z izobraževanjem otrok, mladine in delovno aktivnih odraslih, ne pa tudi starejših odraslih.

Uredništvo revije Didakta vsem nagrajencem iskreno čestita in se jim zahvaljuje za njihov trud in doprinos k slovenskemu šolstvu.